

Október 2019

Flugstefna Íslands

| **Stjórnarráð Íslands**
Samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytið

HVAÐ ER STEFNA?

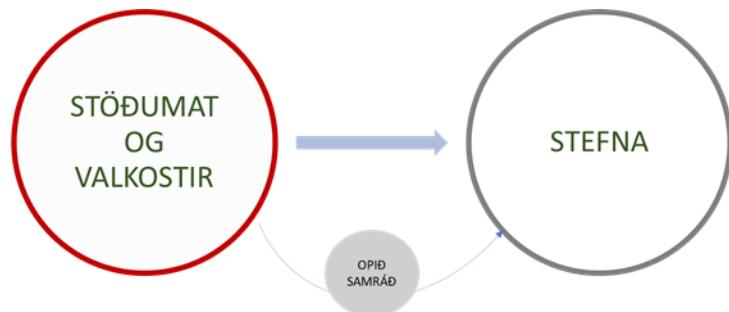
Stefna felur í sér umfjöllun og ákvörðun um framtíðarsýn, markmið og árangur af starfsemi yfir tiltekið tímabil, ávinnung á tilteknu sviði eða sjónarmið og gildi sem byggt skal á. Stefna nær yfir tiltekið tímabil og er ætlað að stuðla að heildstæðri áætlanagerð, fyrirsjáanleika við töku ákvarðana um aðgerðir, árangursmati og markvissu eftirliti.

Innan stjórnsýslunnar vísar hugtakið stefna einkum til þeirra pólitísku áherslina og umbóta, sem stjórnvöld hyggjast framkvæma og greint er frá í stefnum fyrir einstök málefnasvið og málaflokka. Framkvæmd stefna kemur fram í aðgerðaáætlunum, ákvörðunum og athöfnum stjórnavalda, reglugerðum og lögum.

Undanfari stefnunnar er stöðumat sem felur m.a. í sér greiningu á lykilviðfangsefnum og eftir atvikum valkostum sem unnið er í samráði við hagsmunaaðila. Í stöðumatinu er hagsmunaaðilum gefinn kostur á að taka þátt og leggja fram sjónarmið um áherslur, mögulegar lausnir eða leiðir að árangri á tilteknu viðfangsefni. Á þeim grunni útfæra stjórnvöld stefnu, þingsályktun eða lagafrumvarp til frekari umræðu og samráðs.

Í stefnu er sett fram framtíðarsýn stjórnavalda, meginmarkmið og markmið ásamt fyrsta mati á áhrifum þeirra.

| Stefna er hluti af stefnumótunarferli stjórnavalda |

DRÖG

EFNISYFIRLIT

1.	INNGANGUR	4
2.	FLUGSTEFNA ÍSLANDS	6
2.1	FRAMTÍÐARSÝN	6
2.2	MEGINMARKMIÐ	7
2.3	MARKMIÐ Í SAMGÖNGUM	8
2.3.1	MARKMIÐ 1: Greiðar samgöngur	9
2.3.2	MARKMIÐ 2: Öruggar samgöngur	10
2.3.3	MARKMIÐ 3: Hagkvæmar samgöngur	12
2.3.4	MARKMIÐ 4: Umhverfislega sjálfbærar samgöngur	13
2.3.5	MARKMIÐ 5: Jákvæð byggðaþróun	14

1. Inngangur

Flugstefna Íslands lítur nú dagsins ljós í fyrsta sinn. Tilefni mótnar stefnu í flugi er að skapa umhverfi sem viðheldur grunni fyrir flugrekstur og flugtengda starfsemi á Íslandi, hvort sem er núverandi eða nýja starfsemi, og styður vöxt hennar að því marki sem það er þjóðhagslega hagkvæmt, eykur atvinnusköpun og stuðlar að jákvæðri byggðaþróun.

Heildstæð flugstefna er liður í stefnumörkun samgönguáætlunar sem er grundvöllur stefnumótunar ríkisins í öllum greinum samgangna. Hafa mikil umsvif á sviði flugs á Íslandi á undanförnum árum aukið þörf á að slík stefna sé unnin. Það skal hins vegar tekið fram að flugstefnan fjallar fyrst og fremst um borgaralegt flug og flugtengda starfsemi á Íslandi og er því í stefnunni ekki fjallað um varnartengd málefni flugs eða flug á vegum Landhelgisgæslu Íslands.

Ljóst er að mikil tengsl eru á milli alþjóðaflugs á Íslandi og þess mikla vaxtar sem hefur verið í ferðaþjónustu hér á landi síðustu ár. Í flugstefnunni er því komið inn á atriði sem snerta ferðaþjónustuna þótt hún sé ekki beinlínis hluti af viðfangsefninu. Flugrekstur og áætlunarflugferðir til og frá landinu styðja við marga aðra þætti efnahagslífsins og stuðla að verðmætaaukningu í framleiðslugreinum á borð við sjávarútveg og landbúnað. Þá stuðlar öflugt leiðanet flugsamgangna að aukinni samkeppnishæfni landsins í alþjóðlegum samanburði.

Flugmál og flugstefna er á forræði samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytisins en samkvæmt lögum um opinber fjármál nr. 123/2015 tilheyrir flug og flugtengd starfsemi málaflokknum Samgöngur á málefnasviði 11, Samgöngur og fjarskipti. Þær stofnanir og opinberu félög sem koma að samningum, stjórnsýslu, framkvæmd og rekstri á þessu sviði eru Vegagerðin, Samgöngustofa, Rannsóknarnefnd samgönguslysa og Isavia ohf.

Flugstefnan tekur mið af fyrilliggjandi stefnumörkun opinberra aðila sem snertir viðfangsefni hennar, s.s. aðgerðaáætlun í loftslagsmálum og byggðaáætlun. Þar sem innanlandsflug er hluti af almenningssamgöngukerfinu tengist það einnig almenningssamgöngustefnu.

Skipuð var verkefnisstjórn sem vann undirbúnings- og greiningarvinnu vegna stefnunnar í samvinnu við ýmsa hagsmunaaðila á sviði flugs og flugtengrar starfsemi. Sjá má niðurstöður verkefnisstjórnarinnar sem fór í samráðsgátt Stjórnarráðsins [hér](#).

Í kjölfarið vann samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytið drög að flugstefnu og hafði samráð við önnur ráðuneyti, stofnanir, Isavia ohf. og Samband íslenskra sveitarfélaga. Við innleiðingu stefnunnar verður áherslum og aðgerðum forgangsraðað í þágu þeirrar framtíðarsýnar og meginmarkmiða sem stefnan kveður á um.

DRÖG

Lykilviðfangsefni

1. Viðhalda og styrkja grundvöll fyrir sterkan íslenskan flugrekstur þar sem skilvirkni, þjónusta, hagkvæmni og öryggi eru meginstef.
2. Veita áfram flugleiðsöguþjónustu í fremstu röð á Norður-Atlantshafi og vinna að aukinni skilvirkni þjónustunnar.
3. Byggja á þeim árangri sem náðst hefur í flugöryggismálum og nýta allar leiðir til að stuðla áfram að auknu flugöryggi.
4. Draga úr neikvæðum umhverfisáhrifum flugs og flugtengds rekstrar. Greiða fyrir orkuskiptum á sviði flugsamgangna samfara tækniþróun og stuðla að uppbyggingu nauðsynlegra innviða vegna þeirra.
5. Keflavíkurflugvöllur verði áfram megin alþjóðaflugvöllur landsins. Innviðir þar greiði fyrir öflugu millilandaflugi, þar með talið alþjóðlegu tengiflugi.
6. Skilvirkt kerfi alþjóðaflugvalla hér á landi sem er samþætt og á einni hendi. Stutt við möguleika á fleiri hliðum inn til landsins til að fylga svæðum sem geta notið góðs af ferðaþjónustu.
7. Byggja upp innviði alþjóðaflugvalla landsins með áherslu á að þeir mæti sem best þörfum flugrekenda fyrir varaflugvelli. Egilsstaðaflugvöllur verði í forgangi að því leyti.
8. Tryggja einfaldar, auðveldar og þægilegar tengingar milli allra þátta almennings-samgöngukerfisins með áherslu á að tengja innanlandsflug við aðra hluta samgöngukerfisins, þ.m.t. millilandaflugið.
9. Íbúum á landsbyggðinni auðveldaður aðgangur að miðlægri þjónustu á höfuðborgarsvæðinu í innanlandsflugi með hagkvæmari hætti.
10. Vinna að því að menntun í flugi og flugtengdum greinum verði hluti af opinberu menntakerfi. Stuðla að frekari rannsóknum háskólasamfélagsins í þágu flugs og flugtengdrar starfsemi. Bæta söfnun tölfraðiupplýsinga á sviði flugs og flugrekstrar hérlendis.
11. Vinna að undirbúningi og uppbyggingu aðstöðu fyrir einka- og kennsluflug utan höfuðborgarsvæðisins. Metin þörf á lendingarstöðum með hliðsjón af öryggishlutverki þeirra.
12. Flugvernd verði áfram tryggð hér á landi.

2. Flugstefna Íslands

Góðar flugsamgöngur eru forsenda þess að á Íslandi búi sjálfstæð nútímaþjóð. Aðgengi að traustum flugtengingum hefur mikil áhrif á þróun byggðar og atvinnumála á Íslandi þar sem þær opna fyrir hvers kyns tækifæri fyrir einstaklinga og atvinnulíf.

Hlutverk flugs

Flugið hefur mikil áhrif á efnahagslífið hér á landi, það skapar grundvöll fyrir aðrar atvinnugreinar og mikilvægi þess fyrir hagvöxt og uppbyggingu fyrirtækja er mikið. Þá á samkeppnishæfni landsins mikið undir góðum alþjóðlegum flugtengingum og ljóst má vera að aukið flugframboð er ein helsta skýringin á vexti ferðaþjónustunnar á undanförnum árum.

Ávinningur þjóðarinnar er því verulegur af öflugum flugsamgöngum. Þessi ávinningur kemur fram með beinum hætti, svo sem í gegnum störf og skattgreiðslur fyrirtækja og starfsmanna í flugi og flugtengdri þjónustu, en einnig með óbeinum hætti í öðrum atvinnugreinum.

2.1 FRAMTÍÐARSÝN

Ísland er í fremstu röð með trausta og örugga innviði, öflug sveitarfélög, verðmætasköpun og framsækna þjónustu. Tækni tengir byggðir og Ísland við umheiminn í jafnvægi við umhverfið.

Í samgönguáætlun koma fram sameiginleg framtíðarsýn og tvö meginmarkmið sem sett hafa verið fyrir alla málaflokka samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytisins. Er þetta hluti af samþættingu áætlana.

Í flugi er framtíðarsýnin sú að skapa umhverfi sem viðheldur grunni fyrir flugrekstur og flugtengda starfsemi á Íslandi, hvort sem er núverandi eða nýja, og styður vöxt hennar að því marki sem það er þjóðhagslega hagkvæmt, eykur atvinnusköpun og stuðlar að jákvæðri byggðaþróun.

Hlutverk samgangna

Góðar samgöngur og fjarskipta- og upplýsingatækni eru forsendur þess að hér búi sjálfstæð nútímaþjóð. Samgöngur hafa mikil áhrif á þróun byggðar og atvinnumála á Íslandi. Rannsóknir sýna að þróun byggðar í landinu og þróun samgöngukerfisins haldast í hendur og hafa áhrif hvor á aðra.

DRÖG

Samkeppnishæfni landsins á alþjóðamörkuðum á mikið undir greiðum samgöngum, hvort sem er innanlands eða milli Íslands og annarra landa. Því er mikilvægt að líta á allt samgöngukerfið sem eina heild og tengsl hinna ýmsu hluta þess, svo sem vegakerfis, hafna og flugvalla, frekar en að einblína á hvern þátt fyrir sig.

Samgöngukerfið er lífæð hverrar þjóðar og mikilvægi þess verður seint ofmetið. Samgöngur snúast ekki aðeins um flutning fólks og farms á landi, sjó og í lofti heldur hefur samgöngum einnig ávallt fylgt flutningur upplýsinga og hugmynda. Þar hefur orðið mikil bylting og mun upplýsingatæknin ráða miklu um þróun samgangna í framtíðinni.

Samgöngur snerta daglegt líf okkar og ákvarðanir stjórnvalda skipta miklu máli. Mikilvægt er að stjórvöld hafi skýr markmið, framtíðarsýn, og mælikvarða til að ná markmiðum.

2.2 MEGINMARKMIÐ

Meginmarkmið áætlana í samgöngu- og sveitastjórnamálum eru:

1	Pjónusta samgöngu- og fjarskiptakerfa mæti þörfum samfélagsins	2	Sjálfbærar byggðir og sveitarfélög um land allt
----------	---	----------	--

Eins og áður segir hafa sameiginleg framtíðarsýn og tvö meginmarkmið verið sett fyrir alla málaflokka samgöngu- og sveitarstjórnnarráðuneytisins og er það hluti af samþættingu áætlana. Við móturn framtíðarsýnar og meginmarkmiða var unnið með breiðum hópi fulltrúa atvinnulífs og stjórnsýslu ríkis og sveitarfélaga. Farið hefur verið yfir tækifaeri, áskoranir og forgangsröðun vegna tækniframfara og áhrif þeirra, samþættingu samgöngu-, fjarskipta-, sveitarstjórnar- og byggðamála og skipulag opinberrar þjónustu á málefnasviðum ráðuneytisins.

1

**Pjónusta samgöngu-
og fjarskiptakerfa
mæti þörfum
samfélagsins**

Meginmarkmiðið felur meðal annars í sér eftirfarandi:

- Samgöngu- og fjarskiptakerfi mynda samþætta heild til hagsbóta fyrir einstaklinga og atvinnulíf.
- Grunnnet samgangna og fjarskipta á landi, í lofti og sjó er skilgreint og byggt upp með hliðsjón m.a. af öryggi, vinnusóknarsvæðum, tengingu landshluta og Íslands við umheiminn.
- Samgöngur og fjarskipti geri landsmönum kleift að nálgast opinbera grunnþjónustu á sem stystum tíma og á öruggan hátt.
- Öryggisáætlanir í samgöngum og fjarskiptum eru uppfærðar reglulega og árangur mældur.

2

**Sjálfbærar byggðir
og sveitarfélög um
land allt**

Meginmarkmiðið felur meðal annars í sér eftirfarandi:

- Við forgangsröðun aðgerða verði tekið tillit til óska sveitarstjórna og sóknaráætlana landshluta.
- Skipulag og forgangsröðun samgangna og fjarskipta um land allt taki tillit til umhverfisgæða og lýðheilsu.
- Uppbyggingu heildstæðs almenningssamgöngukerfis um allt land.
- Sjálfstjórni og ábyrgð sveitarfélaga virt og tryggð verði sem jöfnust réttindi og aðgengi íbúa að þjónustu.

2.3 MARKMIÐ Í SAMGÖNGUM

Lögbundin markmið stefnu í samgöngumálum á Íslandi eru að samgöngur séu greiðar, hagkvæmar, öruggar og umhverfislega sjálfbærar auk þess sem þær stuðli að jákvæðri byggðaþróun. Markmið flugstefnu eru því þau sömu.

DRÖG

1	Greiðar samgöngur	2	Öruggar samgöngur
3	Hagkvæmar samgöngur	4	Umhverfislega sjálfbærar samgöngur
5	Jákvæð byggðaþróun		

2.3.1 MARKMIÐ 1: Greiðar samgöngur

Greiðar samgöngur til og frá landinu sem og innan þess eru lykilatriði fyrir einstaklinga og atvinnulífið. Flugið tengir saman byggðir og lönd og þjónar landsmönnum og atvinnulífi með mestum hraða og á stystum tíma.

Greiðar flugsamgöngur				
	Mælikvarðar	Staða 2018	Staða 2024	Ábyrgð
1	A Fjöldi áfangastaða í millilandaflugi.	101 ¹	101 eða fleiri	Isavia
	B Fjöldi flughreyfinga í áætlunar/leiguflugi innanlands.	31.852	37.500	Isavia
	C Ánægja farþega sem fara um Keflavíkurflugvöll.	4,2 af 5	4,5 af 5	Isavia

Helstu áherslur til að ná fram markmiði um greiðar samgöngur

- Öflugt kerfi flugvalla sem svarar þörfum þjóðarinnar.
  - Keflavíkurflugvöllur verði áfram öflugur alþjóða- og tengiflugvöllur sem standist samanburð við samkeppnisflugvelli erlendis.
    - Uppbygging innviða mæti þróun millilanda- og tengiflugs.
    - Flugvöllurinn sé skilvirkur og vel rekinn, stuðlað verði að því að jafna sveiflur í notkun og nýta innviði betur.
    - Þörf á aðstöðu fyrir fraktflug verði greind og bætt úr ef þörf reynist á.
    - Stefnt að því að auka ánægju farþega sem fara um flugvöllinn.

¹ Heildarfjöldi á árinu, heilsársáfangastaðir voru 46.

DRÖG

- b. Stuðlað að reglubundnu millilandaflugi um fleiri alþjóðaflugvelli en Keflavíkurflugvöll. Rekstur alþjóðaflugvallanna verði í einu kerfi á ábyrgð Isavia ohf.
- c. Stutt verður við uppbyggingu Akureyrar- og Egilstaðaflugvalla sem alþjóðlegra fluggátta. Við uppbyggingu innviða þar verði lögð áhersla á að þeir mæti sem best þörfum flugrekenda fyrir varaflugvelli hér á landi og Egilsstaðaflugvöllur verði að því leyti í forgangi. Skoðað verði að taka upp hóflegt varaflugvallagjald sem renni til uppbyggingarinnar.
- d. Lögð sé áhersla á góða nýtingu alþjóðaflugvallanna með hvatakerfi og öðrum aðgerðum sem til þess henta.

Áhrif á íslenskt samfélag

Greiðar flugsamgöngur við útlönd eru mikilvægar fyrir eyþjóð eins og Ísland. Þá eru flugsamgöngur innanlands einnig mikilvægar í dreifbýlu landi. Greiðar flugsamgöngur auka lífsgæði allra landsmanna og eru mikilvægar fyrir efnahagslífið.

Því miða áherslurnar að því að stuðla að sterku innanlands- og millilandaflugi með öflugu neti flugvalla sem rekið er sem ein heild. Þá er reglulegt millilandaflug til annarra flugvalla hér á landi en Keflavíkurflugvallar mikilvægt fyrir atvinnulíf utan höfuðborgarsvæðisins og eykur frekar lífsgæði íbúa.

Öflugt tengiflug um Keflavíkurflugvöll fjölgar áfangastöðum og eykur tíðni millilandaflugs. Þetta hefur jákvæð áhrif á lífsgæði og hagsæld, ekki síst á ferðaþjónustuna hér á landi, en einnig á möguleika til inn- og útflutnings sem er mikilvægur fyrir atvinnulífið.

2.3.2 MARKMIÐ 2: Öruggar samgöngur

Pjóðhagslegur ábati af flugi er mikill og er þar stór þáttur að flugið er öruggur samgöngumáti með lága slysatíðni. Mikilvægt er því að viðhalda öryggi í flugsamgöngum og jafnframt trausti almennings á þeim.

Öruggar flugsamgöngur				
	Mælikvarðar	Staða 2018	Staða 2024	Ábyrgð
2	A Flugslysum og alvarlegum atvikum í áætlunar- og leiguflugi á loftförum skráðum á Íslandi fækki um 3% á tímabilinu. Mælt á hverjar 10.000 flughreyfingar.	2,23	2,16	Samgöngustofa/ Rannsóknarnefnd samgönguslysa
	B Flugslysum og alvarlegum atvikum í einka- og kennsluflugi fækki um 20% á tímabilinu.	10	8	Samgöngustofa/ Rannsóknarnefnd samgönguslysa

Helstu áherslur til að ná fram markmiði um öruggar flugsamgöngur

1. Flugöryggi á Íslandi verði áfram tryggt.
  - a. Þróuð flugöryggisáætlun Íslands í samstarfi við stofnanir og hagsmunaaðila.
  - b. Metin þörf á fjölgun veðurstöðva og vefmyndavéla á lendingarstöðum.
  - c. Skoðað hvernig tryggja megi leiðréttингartækni vegna gervihnattaleiðsögu um allt land.
  - d. Lagt mat á lendingarstaði með hliðsjón af öryggishlutverki þeirra.
  - e. Unnið að því að aukin notkun ómannaðra loftfara veiki ekki flugöryggi hér á landi.
2. Flugvernd á Íslandi verði áfram tryggð.

Áhrif á íslenskt samfélag

Öryggi í samgöngum er grundvallaratriði. Flugöryggi á Íslandi hefur verið með því besta sem þekkist í heiminum og er mikilvægt að tryggja áfram þann árangur.

Mikið öryggi í flugi eykur traust á flugsamgöngum sem ýtir undir notkun þeirra og þar með þau jákvæðu áhrif á samfélagið sem flugið hefur. Það eru því þjóðhagslegir hagsmunir að tryggja áfram sem mest öryggi í flugi og flugtengdri starfsemi. Markviss framkvæmd flugverndar er einnig mikilvæg í þessu samhengi.

Góð flugleiðsögutækni og öruggar veðurupplýsingar á lendingarstöðum stuðla að auknu öryggi í flugi og út frá öryggissjónarmiði þarf að leggja mat á aðgengi að minni lendingarstöðum sem og þeirri aðstöðu sem þar er til staðar. Snertir það ekki eingöngu flugöryggi heldur einnig öryggi landsmanna og ferðamanna hér á landi almennt.

Þá er mikið öryggismál að aukin notkun ómannaðra loftfara (dróna) hér á landi raski hvorki öryggi annarrar flugumferðar né fólks á jörðu niðri.

2.3.3 MARKMIÐ 3: Hagkvæmar samgöngur

Hagkvæmni og skilvirkni flugs og flugvallarekstrar leiðir til aukinnar samkeppnishæfni og lægri kostnaðar fyrir fyrirtæki og heimili.

Hagkvæmar flugsamgöngur				
3	Mælikvarðar	Staða 2018	Staða 2024	Ábyrgð
A	Verðlag flugfargjalfa innanlands samanborið við þróun almenns verðlags.	100 ²	100 eða lægra	Hagstofan

Helstu áherslur til að ná fram markmiði um hagkvæmar flugsamgöngur

- Efling menntunar og jafnréttis í fluggreinum.
  - Menntun í flugi og flugtengdum greinum verði hluti af opinberu menntakerfi og stuðlað að auknum rannsóknum og kennslu háskólasamfélagsins.
  - Áhersla lögð á að jafna hlut kynjanna í fluggreinum.
  - Unnið verði að undirbúningi og uppbyggingu aðstöðu fyrir einka- og kennsluflug í nágrenni höfuðborgarsvæðisins og/eða annars staðar.
- Stuðlað að aukinni söfnun tölfraðiupplýsinga á sviði flugs og flugrekstrar hérlendis.
- Ísland veiti áfram flugleiðsöguþjónustu í fremstu röð á Norður- Atlantshafssvæðinu með skilvirkum hætti.
- Samkeppnishæft rekstrarumhverfi í flugi þar sem gjaldtaka er sambærileg við það sem gerist erlendis.
  - Aukin innleiðing á stafrænni tækni eykur skilvirkni í opinberri þjónustu.
  - Áfram unnið að fjölgun loftferðasamninga í samráði við flugrekendur.
- Unnið að stofnun flugklasa sem verði samstarfsvettvangur hagsmunaaðila.
- Greining á fyrirkomulagi neytendaverndar í flugi hér á landi og gerðar úrbætur ef þörf er á.

Áhrif á íslenskt samfélag

Hagkvæmt og skilvirk millilandaflug er hornsteinn alþjóðlegra samgangna á Íslandi. Hið sama gildir um innanlandsflugið svo það sé öflugur hluti samgöngukerfisins. Forsenda þessa er að rekstrarumhverfi flugs hér á landi sé samkeppnishæft við það sem best gerist í nágrannaríkjum.

Hagstætt rekstrarumhverfi stuðlar að áframhaldandi vexti greinarinnar með þeim jákvæðu efnahagslegu og samfélagslegu áhrifum sem því fylgja, svo sem lægri kostnaði fyrir almenning og jákvæðum áhrifum á ferðaþjónustu og vöruflutninga. Loftferðasamningar við aðrar þjóðir sem opna aðgang íslenskra flugrekenda að álitlegum markaðssvæðum gegna hér mikilvægu hlutverki. Öflug neytendavernd hefur einnig jákvæð áhrif.

² Upphafsstæða.

Efling menntunar og rannsókna í flugi og flugtengdum greinum og samþætting við almenna menntakerfið styður við vöxt flugsins hér á landi og styrkir grunn þess. Hluti af því er að tryggja góða aðstöðu til verklegrar flugkennslu. Framfarir á þessu sviði eru brýnar í ljósi þess hve flugið er mikilvæg stoð undir efnahagslífinu hér á landi.

2.3.4 MARKMIÐ 4: Umhverfislega sjálfbærar samgöngur

Umhverfisvænni flugsamgöngur skipta miklu máli við að ná árangri í loftslagsmálum.

Umhverfislega sjálfbærar flugsamgöngur				
	Mælikvarðar	Staða 2018	Staða 2024	Ábyrgð
4	A Þátttaka í breyttu viðskiptakerfi með losunarheimildir (ETS) og alþjóðlegu viðskiptakerfi varðandi flug (CORSIA).	Þátttaka	Þátttaka	Samgöngustofa /Umhverfisstofnun
	B Kolefnislosun á hvern farþegakílometra í innanlandsflugi.	Staða nú	-10%	Umhverfisstofnun
	C Kolefnislosun þjónustutækja á flugvöllum.	Staða nú	-50%	Isavia

Helstu áherslur til að ná fram markmiði um umhverfislega sjálfbærar flugsamgöngur

- Ísland verði fremst í flokki í umhverfismálum tengdum flugi og flugrekstri.
  - Stefnt að hvötum til orkuskipta í flugi þegar fullnægjandi tækni hefur verið þróuð og stuðlað að nýtingu innlendra umhverfisvænna orkugjafa.
  - Innviðir fyrir flugvélar knúnar vistvænum orkugjöfum verði til staðar á flugvöllum.
  - Þjónustutæki á flugvöllum landsins verði knúin umhverfisvænum orkugjöfum.

Áhrif flugsamgangna á íslenskt samfélag

Minnkað vistspor flugs og flugtengdrar starfsemi kemur öllum jarðarbúum til góða. Umhverfis- og loftslagsmál skipta sífellt meira máli og því nauðsynlegt að styðja markmið um umhverfisvænan flugrekstur. Árangur í umhverfismálum eykur lífsgæði og miðar að sátt um framtíð flugs sem samgöngugreinar hér á landi.

Mikilvægt er að innviðir og hvatar séu til staðar hér á landi þegar ný umhverfisvænni tækni ryður sér til rúms í fluginu þó að Ísland sé ekki leiðandi í þróun nýrra orkugjafa á því sviði. Þá

er einnig mikilvægt að styrkleikar Íslands í orkumálum séu nýttir í flugrekstri, svo sem við orkuskipti í flugþjónustu.

2.3.5 MARKMIÐ 5: Jákvæð byggðaþróun

Öflugt innanlandsflug er mikilvægt til að bæta samgöngur og auka lífsgæði þeirra sem eiga um langan veg að fara til höfuðborgarsvæðisins. Hluti þess að búsetuskilyrði teljist ásættanleg er að tryggja gott aðgengi að miðlægri þjónustu.

Jákvæð byggðaþróun				
5	Mælikvarðar	Staða 2018	Staða 2024	Ábyrgð
A	Fjöldi farþega með innanlandsflugi.	368.600	440 þús.	Isavia

Helstu áherslur til að ná fram markmiði um jákvæða byggðaþróun

- Öflugt innanlandsflug sem er mikilvægur hluti af almenningssamgöngukerfinu.
  - Íbúum á landsbyggðinni gert kleift að nýta sér betur innanlandsflugið með kostnaðarþátttöku ríkisins.
  - Góðar tengingar við aðra hluta almenningssamgöngukerfisins og millilandaflugið.
  - Miðstöð innanlandsflugs verði áfram í Vatnsmýri í Reykjavík þar til annar kostur jafn góður eða betri er tilbúinn til notkunar.
  - Stutt við flugsamgöngur í samræmi við markmið um 3,5 klst. samþættan ferðatíma til höfuðborgarsvæðisins.

Áhrif jákvæðar byggðaþróunar á íslenskt samfélag

Öflugt innanlandsflug sem er aðgengilegt íbúum landsins og jafnframt vel tengt öðrum hlutum samgöngukerfisins hefur mikil og jákvæð áhrif á byggðaþróun og lífsgæði. Aðgerðir flugstefnunnar á þessu sviði miða að því að styrkja grundvöll innanlandsflugsins, bæta samþættingu þess við aðra hluta samgöngukerfisins, þ.m.t. millilandaflugið, og gera það þannig að raunhæfum og skilvirkum kosti fyrir landsmenn.

Mikilvæg aðgerð á þessu sviði er að íbúum á landsbyggðinni verði gert kleift að nýta sér betur innanlandsflugið með kostnaðarþátttöku hins opinbera. Er þá átt við að hið opinbera niðurgreiði fargjöld til fólks sem býr fjarri höfuðborgarsvæðinu og auðvelda þeim þannig að sækja þangað miðlæga þjónustu með hagkvæmum og skilvirkum hætti.

Loks styðja greiðar flugsamgöngur innanlands við atvinnulíf um land allt og stuðla jafnfamt að aukinni samkeppnishæfni landsbyggðarinnar.

